

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Кафедра економіки і бізнесу

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Підприємництво та бізнес-технології»
доцент Лариса БОЛТЯНСЬКА
«11» серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
к.е.н., доцент
 Лариса БОЛТЯНСЬКА
«11» серпня 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Комп'ютерні інформаційні системи в бізнесі»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
за ОПП «Підприємництво та бізнес-технології»
(на основі повної загальної середньої освіти та ОПС «Фаховий молодший
бакалавр»)

Факультет економіки та бізнесу

2025 - 2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Комп'ютерні інформаційні системи в бізнесі» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля за ОПП «Підприємництво та бізнес-технології» (на основі повної загальної середньої освіти та ОПС «Фаховий молодший бакалавр») – Запоріжжя, ТДАТУ. 13 с.

Розробник: Денис Єременко, д.е.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки і бізнесу

Протокол № 1 від «11» серпня 2025 року

Завідувач кафедри економіки і бізнесу

Лариса БОЛТЯНСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля	Курс/рік підготовки	Семестр
Змістових модулів - 2		3/ 2с ФМБ	6/4
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 11 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	20
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	20
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	110
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є ознайомлення здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти із принципами побудови, функціонування та використання комп'ютерних інформаційних систем у різних аспектах діяльності підприємства. Особливий акцент робиться на впровадженні сучасних технологій для автоматизації бізнес-процесів, прийняття управлінських рішень.

Завдання курсу полягають у вивченні основних концепцій і типів комп'ютерних інформаційних систем, що застосовуються в бізнесі, опануванні методів автоматизації ключових бізнес-процесів, таких як фінанси, логістика, управління персоналом і виробництво, формуванні навичок використання програмного забезпечення для аналізу даних, управління ресурсами та підтримки прийняття рішень, а також ознайомленні з сучасними тенденціями у сфері інформаційних систем.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

Інтегральна компетентність.

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2 Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК5 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК9 Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК10 Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності:

ФК1 Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК2 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ФК5 Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

ФК6 Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК7 Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ФК9 Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Програмні результати навчання:

РН2 Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН4 Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

РН5 Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

РН11 Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

РН12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН16 Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

РН17 Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

РН23 Демонструвати вміння обґрунтовувати вибір способів застосування сучасних бізнес-технологій з урахуванням умов ведення бізнесу.

Soft skills:

- комунікативні навички: письмове, вербальне й невербальне спілкування;
- уміння спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.

- уміння виступати привселюдно: навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.

- керування часом - уміння справлятися із завданнями вчасно.

- гнучкість і адаптивність: гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.

- лідерські якості: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.

- особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до навколишніх.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Підприємництво та бізнес-технології».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для вивчення освітньої компоненти: «Бух. облік», «Економіка підприємства».

Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі освітньої компоненти: «Податкова система».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Інтеграція комп'ютерних інформаційних систем у бізнес-процеси. [1,3,5,6,13]

Вивітлені питання стосовно ролі інформаційних систем у підтримці бізнес-процесів, способи їх інтеграції, а також приклади успішної автоматизації. Особлива увага буде приділена міжсистемній взаємодії та адаптації до потреб бізнесу.

Тема 2. Автоматизація управління запасами та логістикою в інформаційних системах. [12,5,8,11]

Вивчатимуться інструменти для автоматизації управління запасами, контроль залишків, оптимізація поставок і управління логістичними процесами з використанням сучасних КІС.

Тема 3. Цифровізація складської логістики: облік, управління та оптимізація. [1, 9,15,12]

Досліджуватимуться системи складських операцій, управління рухом товарів на складі, автоматизація інвентаризації та технології зменшення витрат у складській логістиці.

Тема 4. Управління фінансами в інформаційних системах: взаєморозрахунки та рух коштів. [1,4,18,19]

Тема охоплює цифрові інструменти для управління фінансовими потоками, автоматизацію взаєморозрахунків із партнерами та клієнтами, а також управління грошовими потоками в реальному часі.

Тема 5. Ефективне адміністрування податкової звітності за допомогою інформаційних систем [8,11,25,27]

Вивчатимуться можливості КІС для створення, перевірки та подання податкової звітності, автоматизації процесів відповідно до чинного законодавства та оптимізації податкових витрат.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Управління комерційною діяльністю: автоматизація роздрібною та комісійною торгівлі [12,15,18]

У темі буде розглянуто використання КІС для автоматизації процесів продажу, управління асортиментом, ціновою політикою та аналізу ефективності торгівельної діяльності.

Тема 7. Сучасні підходи до управління персоналом та розрахунку заробітної плати в КІС [1,14,15,]

Охоплюються інструменти для ведення кадрового обліку, управління трудовими договорами та оцінювання ефективності співробітників.

Тема 8. Управління необоротними активами в цифрових бізнес-системах.
[13,15,18]

Досліджуватимуться методи обліку, оцінки, амортизації та управління необоротними активами за допомогою сучасних інформаційних систем.

Тема 9. Виробничі процеси в КІС: планування, контроль та облік витрат
[19,22,24]

Аналізуватимуться підходи до автоматизації планування виробництва, управління ресурсами, обліку витрат на виробництво та контролю за виконанням виробничих процесів.

Тема 10. Аналітика витрат у бізнесі: використання комп'ютерних систем для прийняття рішень [5,8,9,15]

Вивчатимуться інструменти аналізу витрат, побудови звітів, прогнозування та підтримки управлінських рішень із використанням сучасних аналітичних платформ.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			балів
			лк.	лб.	СРС	
Змістовий модуль 1.						
1	Лекція 1	Інтеграція комп'ютерних інформаційних систем у бізнес-процеси	2			
	Практичне заняття 1	Інтеграція комп'ютерних інформаційних систем у бізнес-процеси		2		3
	Самостійна робота 1	Робота на освітньому порталі			10	2
2	Лекція 2	Автоматизація управління запасами та логістикою в інформаційних системах	2			
	Практичне заняття 2	Автоматизація управління запасами та логістикою в інформаційних системах		2		3
	Самостійна робота 2	Робота на освітньому порталі			10	2
3	Лекція 3	Цифровізація складської логістики: облік, управління та оптимізація	2			
	Практичне заняття 3	Цифровізація складської логістики: облік, управління та оптимізація		2		3
	Самостійна робота 3	Робота на освітньому порталі			10	2
4	Лекція 4	Управління фінансами в інформаційних системах: взаєморозрахунки та рух коштів	2			
	Практичне заняття 4	Управління фінансами в інформаційних системах: взаєморозрахунки та рух коштів		2		3
	Самостійна робота 4	Робота на освітньому порталі			10	2
5	Лекція 5	Ефективне адміністрування податкової звітності за допомогою інформаційних систем	2			

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			балів
			лк.	лб.	СРС	
	Практичне заняття 5	Ефективне адміністрування податкової звітності за допомогою інформаційних систем		2		3
	Самостійна робота 5	Робота на освітньому порталі			10	2
6	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1			5	
7	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1				10
Всього за змістовий модуль 1			10	10	55	35
Змістовий модуль 2.						
8	Лекція 6	Управління комерційною діяльністю: автоматизація роздрібної та комісійної торгівлі	2			
	Практичне заняття 6	Управління комерційною діяльністю: автоматизація роздрібної та комісійної торгівлі		2		2,5
	Самостійна робота 6	Робота на освітньому порталі			10	2
9	Лекція 7	Сучасні підходи до управління персоналом та розрахунку заробітної плати в КІС	2			
	Практичне заняття 7	Сучасні підходи до управління персоналом та розрахунку заробітної плати в КІС		2		2,5
	Самостійна робота 7	Робота на освітньому порталі			10	2
10	Лекція 8	Управління необоротними активами в цифрових бізнес-системах	2			
	Практичне заняття 8	Управління необоротними активами в цифрових бізнес-системах		2		2,5
	Самостійна робота 8	Робота на освітньому порталі			10	2
11	Лекція 9	Виробничі процеси в КІС: планування та контроль витрат	2			
	Практичне заняття 9	Виробничі процеси в КІС: планування та контроль витрат		2		2,5
	Самостійна робота 9	Робота на освітньому порталі			10	2
12	Лекція 10	Аналітика витрат у бізнесі: використання комп'ютерних систем для прийняття рішень	2			
	Практичне заняття 10	Аналітика витрат у бізнесі: використання комп'ютерних систем для прийняття рішень		2		2,5
	Самостійна робота 10	Робота на освітньому порталі			10	1
13	ПМК 2	Підготовка до написання ПМК 2			5	
14	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2				10
Всього за змістовий модуль 2			10	10	55	35
Екзамен						30
Всього з навчальної дисципліни			20	20	110	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Переваги використання КІС.
2. Можливості КІС.
3. Відносини між власником автоматизованої системи і власником інформації.
4. Основні положення методології КІС.
5. Автоматизація первинного обліку.
6. Регістри КІС.
7. Використання штрихових кодів в КІС.
8. Технологія обліку виробничих запасів з використанням штрихових кодів в КІС.
9. Системний підхід до проблем автоматизації.
10. Передумови створення КІС.
11. Системний підхід до створення КІС.
12. Принципи проектування КІС.
13. Послідовність створення комп'ютерних систем.
14. Етапи створення КІС.
15. Формування інформаційної основи КІС.
16. Функціональні обов'язки персоналу в КІС.
17. Організація документообігу в умовах використання КІС.
18. Захист інформації від несанкціонованого втручання.
19. Вимоги до програмних комплексів КІС.
20. Класифікація КІС.
21. Що таке комп'ютерні інформаційні системи і яка їхня роль у бізнесі?
22. Які види інформаційних систем використовуються у сучасному бізнесі?
23. Як інформаційні системи допомагають у прийнятті управлінських рішень?
24. Що таке автоматизація бізнес-процесів і які її переваги?
25. Які основні етапи інтеграції інформаційних систем у бізнес-процеси?
26. Які переваги використання хмарних технологій для бізнесу?
27. Що таке штучний інтелект і як він інтегрується в інформаційні системи бізнесу?
28. Як забезпечується безпека інформаційних систем у бізнесі?
29. Які основні функції логістичних інформаційних систем?
30. Як автоматизується управління запасами за допомогою інформаційних систем?

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Що таке складські інформаційні системи і як вони працюють?
2. Як автоматизуються фінансові процеси за допомогою інформаційних систем?

3. Які системи використовуються для управління людськими ресурсами?
4. Як інформаційні системи допомагають у розрахунку заробітної плати?
5. Які ключові показники ефективності бізнесу можна аналізувати за допомогою КІС?
6. Що таке бізнес-аналітика і як вона використовується у КІС?
7. Як автоматизується виробництво за допомогою інформаційних систем?
8. Які програмні платформи використовуються для аналітики витрат?
9. Як впровадження інформаційних систем змінює бізнес-моделі?
10. Що таке IoT і як його застосовують у бізнесі?
11. Як інтегруються мобільні додатки в інформаційні системи бізнесу?
12. Які сучасні тренди у цифровізації бізнесу?
13. Як відбувається автоматизація роздрібної торгівлі за допомогою інформаційних систем?
14. Що таке комісійна торгівля і як її підтримують інформаційні системи?
15. Які переваги використання інформаційних систем у податковому обліку?
16. Як здійснюється управління необоротними активами за допомогою інформаційних систем?
17. Що таке кібербезпека і які методи використовуються для захисту інформаційних систем?
18. Як автоматизується складання податкової звітності?
19. Які функції має система управління документами в бізнесі?
20. Що таке цифрова трансформація і як вона впливає на бізнес?
21. Як аналізуються витрати у виробництві за допомогою інформаційних систем?
22. Які системи використовуються для прогнозування попиту та пропозиції?
23. Як інформаційні системи сприяють управлінню проєктами?
24. Що таке інтеграція інформаційних систем і які її основні переваги?
25. Які типи програмного забезпечення використовуються для бізнес-аналізу?
26. Як оцінюється ефективність впровадження КІС?
27. Що таке автоматизація обліку і як вона реалізується за допомогою КІС?
28. Які особливості впровадження інформаційних систем на підприємствах малого та середнього бізнесу?
29. Як забезпечити масштабованість інформаційних систем для зростання бізнесу?
30. Які новітні технології використовуються для покращення управління ризиками у бізнесі?

6 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни: лекції з використанням мультимедійних презентацій, відеоматеріалів та інтерактивних методів для дистанційного викладання освітнього компонента,

робота індивідуальна та в групах, розв'язування ситуаційних завдань, задач та практичних кейсів, робота з законодавчою, нормативною та навчально-методичною літературою, консультації, самостійна робота.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Інформаційні системи і технології. Частина 2: навчальний посібник / Азарова А. О. та ін. Вінниця : ВНТУ, 2024. 160 с.
2. Н.С. Ситник, І.Б. Назаркевич, О.Я. Мищишин Діджиталізація у фінансах: навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 287 с.
3. Цифрова економіка : підручник / д.е.н., проф. А. І. Крисоватого та ін. ; за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого та ін. Тернопіль : (ЗУНУ), 2024. 520 с.
4. Цифрова економіка: підручник / Н.В. Касьянова та ін. Видання друге, виправлене та доповнене. Київ : НАУ, 2024. 224 с.
5. Цифрова трансформація економіки : мікро- та макроаспекти : колективна монографія / за заг. ред. Н.А. Мазур, д.е.н., проф.; Кам'янець-Подільськ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 440 с. ISBN 978-966-423-727-4

Допоміжна:

6. Вінник О. Право цифрової економіки України: навчальний посібник. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2023. 270 с. ISBN 978-617-8084-17-2
7. Інформаційні системи і технології в управлінні. Конспект лекцій для студентів СО «Магістр» заочної форми навчання. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 160 с.
8. Інформаційні системи та технології в управлінні організацією. Конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укладач Г. І. Карімов. Кам'янське: ДДТУ, 2023. 82 с.
9. Інформаційні технології : навчальний посібник / О. І. Зачек та ін.; за ред. О. І. Зачека. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 432 с.
10. Корпоративні інформаційні системи / В. С. Григорків та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2021. 152 с.
11. Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Інформаційні системи і технології». Частина 1 / уклад.: А. О. Азарова та ін. : ВНТУ, 2024. 67 с.
12. Підходи до вирішення проблем фінансування, безпеки, економічного та інформаційного розвитку суб'єктів господарювання в умовах пандемії: монографія / за ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро : Пороги, 2021. 376 с. ISBN 978-617-518-409-7
13. Правове забезпечення розвитку технологій цифрової економіки та суспільства : монографія / за ред. О. В. Шаповалової, К. В. Єфремової. Харків : НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2023. 292 с. ISBN 978-617-7806-46-1
14. Розвиток цифрової економіки в Україні: фіскальні інструменти : монографія / І. В. Якушко. МНТУ ім. академіка Юрія Бугая. Чернігів : ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2023. 246 с.

15. Цифрова економіка як фактор економічного зростання держави: колективна монографія / за заг. ред. О. Л. Гальцової. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 364 с. ISBN 978-966-992-655-5

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
4. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Сайт державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sta-sumy.gov.ua>
6. Офіційне інтернет-представництво Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.
7. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua> .
8. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <http://www.nau.ua>